

Yunan zaferi

İtalyanın, Almanya için ise yarar bir kuvvet olmak şöyle dursun, bilakis çok can sıkıcı bir yük teşkil etmek vaziyetine düşmesi, muhtemeldir ki harbin cereyanı ve siyasi safhası üzerinde tesir iera edecektir. Mistakbel Avrupa düzeninde İtalyaya, Almanya ile müsavi hâkim bir mevki vermeğe Berlinin artık razı olabileceği pek şüpheldir.

Yazan: Hüseyin Cahid YALÇIN

Yunan topraklarında e-yan kalmamıştır!.. sirlere göre başka İtalyan hükümetinin bu vezir resmi tebliği mütevazı şekli altında koskocaman bir zafer destanıdır. Yunan milleti üç haftalık bir harp neticesinde vasil olduğu bu parlak merhaleyi pek haklı bir senlik ile tesit etmekte görünüyor. Fakat dostları onlar hesabına seviniyorlar ve düşmanlarının iftiharından kaşınmıyorlar.

Yunan mucizesi, n den bahsedelim. Bu zamanlarda medeniyet ve kurtuluş sahasında Elen milletinin zemin ettiği hâri-keş ve vâkıa iki bin sendir yol gösteren bir meclâle hizmetini görmüştür. Yunan milleti- nin her zaman fâizeler ve hârikalar yaratan pek kudretini kaybetmemiş olduğu sabit oluyor. Harbden evvel, İtalyan- lar on milyon asker çıkarabileceklere kadar gurur ve azamet ile ilan edip duruyorlardı.

Yunanistanın çok çocuk dahil olduğu halde bütün nüfusu ise bu miktarın yarısını ancak tecavüz eder. İtalya hükümeti bir seneden ziyade bir zaman- danberi Balkanlarda bir taarruz hareketine geçmek maksadıyla harekât ediyor, Arnavutlukta li- manlar, yollar, üsler yapıyor. Nihayet hazırlığını bitirerek bir yıldırım harbi ile Yunanistanı ezmeye kalktı ve tarihte mes- hur kalacak bir ultimatom ile küçük Yunanistanı boğazına sarıldı. Aradan üç hafta geçti. İlk günlerde Yunanistana gir- miş olan düşman kuvvetlerinin hepsi tardedilmiş bulunuyor. Yunanlıların içinde epeyce zen- çin ganimetle ve üç binden fazla esir vardı. Yunanistanı ez- meğe, mahvetmeğe gelen İtal- yan kuvvetleri şimdi kendilerini müdafaa etmekte zorlanıyor. İtalyan başkumandanı de- ğistirdi. İngiliz tayyareleri ise İtalyanın bütün ümidlerini kır- a bilecek darbeler indirmeye mu- vaffak oldu. Taranto limanı ceki Roma imparatorluğunu ih- ya etmek hülyasının matemi- ni tutuyor. Arnavutluk limanları İngiliz bombaların kudreti al- tında eziliyor ve bütün İtalya or- duları başkumandanı, Alman or- duları başkumandanı general Keitel ile başbaşa vererek der- di döktüyor.

Filhakika, son günlerde Mih- ver başkumandanları arasında vukua gelen mülâkatın bütün bu felâketlerle çok yakından al- lakadar bulunacağı kuvvetle tahmin edilebilir. Fakat İtalyan iflâsı karşısında Almanyanın neler hissedeceğini tahmin ko- lay ise de ne karar vereceğini kestirmek pek zordur. İtalya- nın küçük Yunanistan ile başa çıkabileceği için Almanyadan imdad istemesi ve Almanyanın da yardımı koymasına aklı ve ha- yalın itabul edemeyeceği derece- de muazzam bir "scandal", teş- kil ediyor. İtalyanın buna kolay kolay katlanabilmesi zihinlere sigamaz. İtalyan gazeteleri, radyoları, propaganda teşkilâtı ne kadar maharet göstersele, böyle bir vaziyeti İtalyan mil- letinden saklayamayacaklardır. Halbuki daha düne gelinceye ka- dar İtalyan milletini muhakkak bir zafer ümidiyle aldatıp duru- yorlardı. 2 teşrinisani tarihiyle, yani Yunan harbi başladıktan beş gün sonra, Romadan, İsvi- re gazetelerinden birine yazıl- mış olan bir mektub bütün İ- talyan yarımadasının ne aldattı- cı bir hayal içinde yaşadığını bize isbat eder. Bu mektuba gö- re, İtalyanlar, İngilterenin ta- mamen âciz bir vaziyette kal- dıklarına kanaat getirmişlerdi. Hâdiselerin cereyanını durdu- rabilen İngilizler artık âciz idiler. Zaten, Mısırda İngiliz Hüseyin Cahid YALÇIN

(Sonu sayfa 3 sütun 3 de)

Yugoslav, Arnavutluk ve Yunan hududlarını gösterir harita...

Berlinde yeni siyasi müzakereler

Ciano Berline gidiyor Sumer Lavalla görüşerek Berline gitti

Londra, 17 (a.a.) — Dün Pa- riste İspanyol hariciye nazırı Serrano Sumer ile Lavall ara- sında bir görüşme vuku buldu- ğu öğrenilmiştir.

Alman hariciye nazırı Von Ribbentropun daveti üzerine Su- ner Berline müteveccihen ha- reket etmiştir.

Londraya gelen haberiye göre İspanya hariciye nazırı ve Alman hükümet adamları ara- sında vukubulacak konuşma- lara iştirak etmek üzere İtal- yan hariciye nazırı Kont Ciano nun yakında Berline gideceği ihtimali mevcuttur.

Sunerin Berline seyahati

Madrid, 17 (a.a.) — B. Suner'in

Taranto, har- bin dönüm noktası

İtalya son hâdiselerden sonra Akdeniz harbini kaybediyor

Newyork, 17 (a.a.) — Nev- york Times gazetesi, "Taranto harbin dönüm noktası ve İtalya Akdenizde tehlikede, başlıkları altında diyor, ki:

Akdeniz, harbin katli mu- harebe meydanını teşkil edecek- tir. Akdenizde bir çok muharebe göreceğiz. İşin tuhafı şudur ki,

(Sonu sayfa 3 sütun 3 de)

Galatasaray Vefa ile berabere kaldı Beyoğluspor Fenere, İstan- bulspor Beşiktaş yenildi

Dün Kadıköy ve Şeref stadyum- ında maçlar devam edildi. Şeref stadında ilk maç Altınöğ ile Süley- maniyeye arasında idi. İlk devre her iki tarafın müsavi oyunla geçti. O- yunun ortalarına doğru Altınöğlü- lar gol atarak birinci devreyi 1 - 0 galib bitirdiler.

İkinci devre nisbeten Altınöğlüla-

İspanya Hariciye Nazırı Sumer, Ribbentrop'a görüşürken

Berline yaptığı yeni seyahat İspanyol gazeteleri tarafından ilk defa olarak bugün Foristen gelen ve Ciano'nun da Almanyaya gitmesi muhtemel oldu- ğunu bildiren bir telgrafta bildiril- miştir. Bu seyahat hakkında hiç bir tefsirat negredilmemiştir.

Berlin görüş- melerinin akisleri

Türkiye - Sovyet mü- nasebetlerinde hiçbir değişiklik olmamıştır

Londra, 17 (a.a.) — Molo- tof'a Alman devlet adamları ara- sındaki müzakeratı gözden geçiren Sunday Times gazetesi- nin siyasi muharriri şu suali sormaktadır: "Acaba Almanyaya Sovyet Rusyayı kendisinin kanadasi haline getirmek mi istemektedir?.."

(Sonu sayfa 3 sütun 4 de)

Harb Vaziyeti Yunanistandaki kara harekâtı

Yunan - İtalya harbinin üçüncü haftasında bulunuyoruz. Cephele- rin gelen haberleri muhtemeldir. Bu haberlerin daima hudud üze- rindeki köy ve kasaba isimlerini ihtiva etmesine bakılırsa harp va- ziyetinde mühim tebeddül yok- tur.

Davalarını silâhla iletmek tehdidile Yunanistana taarruz e- den İtalyan ordusu Arnavutlukta kadar geri sürülmüştür. Şimalde Görice Yunan - İtalya hatları ara- sına sıkışmış vaziyettedir. Bir haf- tadanberi bu mevki hakkında muh- telif iddialarda bulunuluyor. Pindus mıntakasında İtalyanlar sakat bir teebbüsde bulunmuşlar ve öncü kitalarını ezdirmişlerdir. Epir cep- hesinde yapılan taarruz mebbe noktasına püskürtülmüştür. Mü- tearrız İtalyan ordusu Arnavud- lukta müdafaa harbine başlamış- tır. Kendisinden pek ufak bir dev- letin üzerine azamette yürüyen Roma imparatorluğunun halefi için bu safha pek hâzin olmuştur.

Yunan tazyikli karşısında İtal- yanların çekilmesi tehlikeli ola- caktır. Esasen Arnavutluk dar bir arazi parçasıdır. Bu harekât saha- sında (Sonu sayfa 2 sütun 4 de)

Yunanlılar bugün

Görüşmeye giriyorlar

Şehir yanıyor

150 İtalyan tankı Yugoslavyaya iltica etti

İtalyan ric'ati bir he- zimet şeklini alıyor

Atina, 17 (a.a.) — Yunan kitaları- nın 48 saatte evvel Görüşmeye girme- leri beklenmektedir. Yunanlılar ge- hirden ayrılan İtalyan kitalarını gö- rebilecek vaziyettedirler.

Atina'da öğrenildiğine göre muha- bere Adriyatikten Yugoslav hudu- duna kadar 230 kilometre uzumlu - ğundan fazla bir cephe üzerinde ce- reylenmektedir.

İtalyan ric'ati

Atina, 17 (a.a.) — Cepheden gelen en son maldüme nazaran İvan da- ğının Yunan kutaatı tarafından zaptı- tılmamıştır. Yunan askeri her cepheden Görüşmeye ve şehre gelen muvasala yollarına hâkim bulunmak- tadır. Şehir İtalyanlar tarafından tahliye edilmektedir. Yunan kutaatı- (Sonu sayfa 3 sütun 4 de)

Yugoslav şehirleri mütemadiyen bombalanıyor

Yugoslavyadaki Faşist Partisi lâvedildi

Belgrad, 17 (a.a.) — İyi malûmat alan mahfillerden öğrenildiğine göre cuma akşamı Manastır üzerinde uçan yabanor tayyareler 9 bomba atarak 20 kişinin ölmesine ve yaralanmasına sebep olmuştur. Bununla beraber bu haber resmen teyid edilmemiştir.

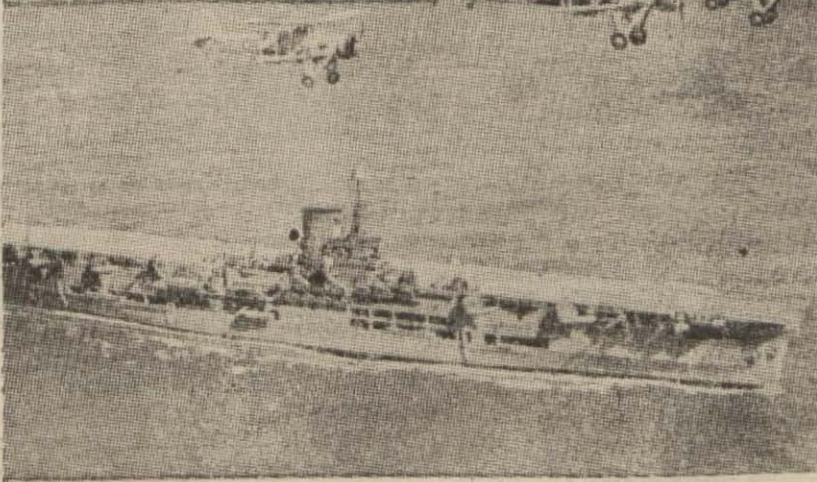
Şehrin dün de bombardıman edil- diği hakkındaki haberler doğru de- ğildir.

(Sonu sayfa 3 sütun 6 da)

SABAHTAN SABAH:

Tarih ve bugün

Napolyonun donanması var- dı. Hitler ise tayyare ile İngiliz donanmasını mahvetmek ümi- dünde idi.

Taranto basınına yapan bir İngiliz tayyare gemisin- den havalanan tayyareler

1803 de Napolyon Bolonyide 200 bin kişilik bir ordu topladı. Niyeti bütün Avrupada en büyük düşmanı İngiltereyi istila ve bertaraf etmek- ti. Napolyon bütün Avrupanın hâki- mi idi; onun orduları asla yenilme- miş, Prusyalıları, Avusturyalıları, Rusları, Romalıları, İspanyolları yen- mişti. Fakat Napolyonun mükemmel bir donanması da vardı.

Napolyon Mans sahillerinde iki sene bekledi. Bu iki sene içinde İn- giltere Avrupanın karasında Fran- sanın başına bir çok çoraplar ördü ve Napolyon iki sene sonunda asker- lerini geri almayla mecbur oldu. Çün- kü donanmasını İngiliz amirali Nel- son imha etmişti. En sonunda İngil-

BALKAN MUAMMASI

Atatürk Millî Şefe dedi ki :

"Bu pakt senin en büyük bir eserin- dir. Bazı ahmakların sende vehim san- dıkları şey, akıldır. kıyasettir. basirettir.,

Atatürk Milli Şefimizle beraber Trakya manevralarında...

— 2 —

Atina muahdesiyle Balkan- lar cenebi devletler için daima bir manevra meydanı, bir poli- tika oyunu sahası olmaktan çı- kıyordu. Bunun içindir ki im- za haberi cenebi sefirler için um- madıkları bir hâdis, fena bir sürpriz oldu. Bu pakt, aid ol- duğu coğrafi mıntakanın umumî şartları bakımından o derece iyi düşünülmüş bir eserdir ki, umumî harbdan sonra akdedi- len binlerce vesikadan hiç birin- in uyandırmadığı derecede geniş bir alâka ve imzalanayan memleketlerde ise belki ondan da büyük bir ferahlık, emniyet, sükun havası husule getirdi.

Bugünü, tâ o günden hesaba katmış uzak görüşlü zihni- yeti ve müeyyeleri ise, mü- zakereleri yakından takib et- miş olanlar bilirler ki, en geniş mânasıyla, o zamanlar başvekil ve bugünkü Millî Şef Büyük İnönünün eseri değil, şaheseri - dir.

Asıl paktın imzasından son- ra, paktın ne büyük mânilara çarptığı ve alâkadarları tatmin

ile beraber uyandırabileceği en- disleri de teskin edecek bir ma- hiyete kavuşması için nasıl uğ- raşıldığı, öğrendiğimiz yeni tafsilatın aydınlığıyla, daha iyi anlaşıldı.

Bilhassa İnönünün her ihli- mali hesaba katan direktifleri, onu her fırtınaya karşı koya- cak bir kaya heybet ve muka- (Sonu sayfa 2 sütun 2 de)

İngiliz Hava Mareşalinin nutku

"Almanya iki muaz- zam sanayi memleke- tile uğraşmanın cinnet olduğunu anhyacaktır"

Londra, 17 (a.a.) — Hava mareşali Philipp Joubert radyo ile söylediği bir nutukta ezim- le demistir ki:

Eğer bu son 15 gün zarfında harbin umumî vaziyeti hakkın- da gün geçtikçe daha nikbin bir hale geldiğini söylersem ümid ederim ki fazla hayale ka- pılıyorum iddiasına maruz kal- mam.

Geçen pazartesi, büyük mik- tarda İtalyan tayyarelerinin (Sonu sayfa 3 sütun 5 de)

İngiliz ordusu beş milyonu buluyor

Hamburg yeniden bombalandı

İngiliz harb gemileri İtalyan somalisini bom- bardıman etti

Londra, 17 (a.a.) — Chur- chill'in geniş taarruz hareketi için toplanmakta olan kuvvetle- re mensub beş milyoncu ask- er pek yakında Londraya kayd- edilmiş olacaktır.

Dün 1905 sınıfına mensub o- lub bu ay içinde iki grup olarak isimlerini deftere geçirmiş o- lan 150 bin kişi İngiliz silâhı kuvvetlerinde hizmet almak için kaydedilmiştir.

Tatbik edilmekte olan kanuna göre halen kaydedilecek bir bu- çuk grup kalmıştır. Bunlar (Sonu sayfa 3 sütun 6 da)

Maarif ve mekteb

Yeni bir hümanizma hareketine imkân var mıdır?

Maarif Vekâletinin bazı mekteplerde lâtince tedrisatına programa koyması, memleketin fikir hayatında yeni bir hareket sebebi oldu.

Bu münasebetle bir müddetberi gazete ve mecmualarda bir Türk hümanizma hareketinden bahsedilerek münakaşalar yapılmaktadır.

Bilgi her zaman faydalıdır. Hatta Çin lisasını öğrenmek bile faydasız olmaz. Bu itibarla vekâletin bazı Türk mekteplerinde memleket çocuklarına lâtince ve yunanca öğretmesi kültür hayatımızın inkişafı için faydalı bir teşebbüs olarak karşılamak isteriz.

Ancak, esasında basit ve gayet makul bir mahiyet arzeden mesele, habibi kubbe yapmak istidatında olanların yanlış ve mübaleğali neşriyatla matteessüf bu makul sahadan çıkarak tamamille hayallî ve romanik bir şekil aldı.

Asırlar süren inhitatımız sebeblerini sırf hümanizma hareketinden mahrum kadimimizle izah etmek ne kadar yanlış ise lâtin ve Yunan kültürü sayesinde yepyeni, hattâ, bugünkü medeniyeti aşan bir tekâmül zirvesine yükselmemiz için iddia etmek o kadar mübaleğalıdır.

Orta çağın nihayetlerinden başlayıp rönesans tekdüvelerinde ölüme vukude gelen hümanizma hareketi kendi imkân ve şartları dahilinde vukua gelmiş bir tarih hâdisesinden başka bir şey değildir.

Her şeyden evvel, şunu düşünmek lazım gelir ki hümanizma maziyi tetkik eden bir hareket olmakla beraber, fikrin geride kalan mükemmel hatırlayışı orta aralıdır.

Biliyoruz ve herkes biliyor ki, orta çağ, insanlığın tekâmül yolunda medeniyetin hüsnü kesen bir tevakkuf bir tereddidi devirdi. Onun dar ve müteessib havasında aptallığın, belki de hayvanlaşan beşeriyet için medeniyet ve insanlık geride kalmış, unutulmuş yüz tutmuş bir hatıradır.

Fikrin ilk kumandanlarında o çağın karânlık ve çorak âleminden yeni bir hayata atılmak isteyen insan için, zamanında mükemmel örnek olamaz mıydı? Her bir şey yoktu! Fakat mazi, asırların üzerinde yığılı toza ve harabiliğine rağmen, o devrin boşluğu karşısında insan his ve duygusuna mefkûre olacak kadar yüksek bir mükemmiyetli hâiz bulunuyordu. Onda fikirin, san'atın, duygunun, hüslâsı insanlığımızın bütün eserleri yerleşmiş bulmak mümkündür.

Herliylebilmek için bu mükemmiyet örneklerini arayıp bulmak, onları tanımak, öğrenmek lâzımdır. İşte hümanizma böyle bir ihtiyaç ve zaruretini eser olarak meydana gelmiştir. Mazi eserlerinin tekdüvelerinden başlayıp klasik devirden sonra, insanlık ileri ve yarıları bir hamle ile içinde yaşadığımız yirminci asır medeniyetine gelmiştir.

Bu medeniyetin belki zayıf ve noksan tarafları vardır. Fakat iftihar edilebilir ki, maddi ve manevî bünyesiyle bütün mazi bu medeniyetin içindedir. Biz ne yaparsak yapalım, Düşüncemizin vahdetini içkiye bölmek mümkün değildir. Medeniyet tabii bir tesellül ile tekâmülünü yapacaktır.

Maziden alacağımız fazla bir şey yoktur. Düşünce, ve dehşetin bütün eserleri asırların içinden geçerek musafı kâtelere hâlinde devrimde toplanmıştır. Her bir kemal noktasını işaretleyen zamanımız medeniyeti, kuvvetli bir canlılıkla ayakta durur; ken değil, Türkiye'de, dünyanın hiç bir yerinde bir hümanizma veyahud rönesans hareketine lüzum kalmamıştır.

Bunun için şartların değişmesi lâzımdır. Eğer bugünkü medeniyet ortadan kalkar ve insanlık yeniden bir orta çağ devresine girerse o zaman bir hümanizmadan ve bir rönesans-

Yazan :

CAFER SENO

hareketinden bahsetmek mümkündür. Ancak o vaziyettir ki içine düştüğümüz geri hayatın kurtulabilmek için kaybolmuş bir medeniyetimizin harabelerinde aramakla haklı oluruz.

Fakat şimdi, medeniyetin bugünkü kemal devrinde yüksek bir kültür seviyesine erişmek için dört yüz seneye evvel cereyan etmiş bir hâdisenin kerametinden medet ummaktakul hiç bir sebep görülmüyor.

Eğer, lâtince, yunanca bilmek yüksekmek için kâfi bir sebep teşkil ediyorsa; bu imkân her milletten fazla malik olan Yunanların, İtalyanların yirminci asır medeniyetinin en ileri safında yer almaları icab etmez mi?

İnsanlığın hareket ve tefekkür tarihinde dünün kıymeti büyüktür. Mazinin başağaçlarından istifade ederek yükseldiğimiz için onda, bugünkü olduğumuz kadar yarın da faydalandıracağımız çok şeyler vardır. Bunu inkâr etmek beyhude olur. Bundan dolayı Elîfânun, Aristotelin düşünceleri biziz alâkasız bırakamaz. Eski Yunan,

lâtin şair ve san'atkarlarını tetkik etmekle ilhamımıza genişletmiş oluruz. Fakat bu, bu kadarla kalmalıdır.

Yüksek bir kültür şahkasına ulaşmak çaresini, maziyi tekrar etmekte değil, maziye nazaran daha mükemmel bir hayat şartı ve dünya görüşü yaratmış olan asrın medeniyetini kavramak için yapacağımız çehizde aramak daha doğrudur.

Muhakkak olan şudur ki: Hümanizma kendi zamanında ve kendi şartları dahilinde insanlığa faydalı olmuş bir harekettir. Bizanslılardan kaçan Hümanistler bile, bu şartların tahakkukunda yegâne sebebi teşkil etmez.

Fatih Sultan Mehmed bu adamları İstanbuldan çıkarmasaydı ne olurdu? Hiç! Bizans zamanında bir hareket yapmaktan âciz olan bu adamlar şüphesiz, yine aynı harekesizlikte devam edeceklerdi.

Garbın uyuması sırasında ve daha sonraları Osmanlı imparatorluğunda hümanizma hareketine imkân olacaktı zannetmek hatırdır. Maalesef saltanat dünyası böyle bir harekete vücut verecek şartlardan tamamille mahrumdu. Bu mahrumiyetin sebepleri nelerdir? Bunu başka bir yazımızda ayrıca tetkik edeceğiz.

Balkan Muamması

(Bağ tarafı 1 inci sayfa)

vemetine eristirmek emelini gütmekte idi.

Bilhassa İnönü'nün her ihtisara, Atınadan Ankara'ya avdet ettiğimiz günün akşamı, Ebedî Şefin sofrasında sabıhtı olduğumuz tarihi bir sahne, imzalanmış vesikamı Balkanlar için taşıdığı ehemmiyeti en mükemmel bir şekilde tebarüz ettirmekte idi. Atatürk, sağında İnönü, bu paktın beynehuile ehemmiyeti ve Balkan sulhuna yapacağı büyük hizmeti izah buyuyordu.

Bu münasebetle Dolmabahçe sarayında Kral Aleksandr ile yaptıkları ilk mülaakatı ve paktı nasıl konuştuklarını nakil buyurdular ve Kral Aleksandrın İsmet Paşaya hayranlığını anlattılar. Atatürk İsmet Paşanın, Kral Aleksandrın bir sualine cevaben: "Ben hocamın eseri, talebesi, askeriyim!", demesi olduğunu, büyük bir iftihar duyarak naklediyordu. O gecedir ki Trakyanın artık hususi bir alâka ve ihtimama tâbi tutulması, gene vezir direktifler mahiyetinde gösteren fikir ve görüşlerle ileri sürüldü. Paktın mahiyetinden ve neticelerinden memnun olduğumuz ve sözünden asikâr surette fakrediliyordu.

Vakit gece yarısı olmuştur. Sofra dağılıyordu. Atatürk, İnönü'nü bahçe kapısına kadar sevgiler ve saygılarla tesvi etti. Biz arkadaş yürüyorduk. Orada, Milli Şefin başını iki eliyle kavrayıp yüzünden öperek aynen şöyle söyledi:

"Bu pakt senin en büyük bir eserindir. Baza ahmakların sende vehim sandıkları şey, akıldır. kıyasettir, basirettir!.."

Ve Tefvîk Rüşdî Arasa dönerek, muhabbet ve şefkatla:

"Evlâdım, öğren, işte devlet böyle idare edilir!", dedi.

Bu tarihi sahna ulvi bir levha gibi hâlâ gözlerim önünde ve en küçük teferruatına kadar canlıdır.

Filvaki Milli Şefin o duren-dışlığı olmasaydı, Yunanistana bir tecavüzün vukuu ile beraber, Türkiye, ve Yugoslavya çoktan harbe girmek lâzım gelirdi. Buna rağmen, paktın koman müyeyyeleri, bugünkü Bulgaristanı, kıl altında atesi andıran bütün ihtisaratlarına rağmen, çekingen ve kumladığı takdirde başına geleceği müdrük bir vaziyete getirdi. Paktın sağlamlığı, harbin gelip geçici bazı, tecellilerine bakarak, hükümsüz lüğüne hükmedildiği su devirde, hattâ onun akidinde Ruman ya gibi tali ehemmiyeti olan bir memleketin aradan çekilip gitmesi ve bir gedik açması neticesinde bile, sarımsımadı. Sarımsımlık şöyle dursun, açılan rahne, kuvvetini belki bir bakımdan daha çok meydana çıkardı. Yani Balkan sulhuna tutan Türkiye, Yugoslavya, Yunanistan ve Rumanya bu pakt mevzuunda, ehemmiyetini daha ziyade "İçkiçlik itilâf", manzumesinde yanyana çalıştığı Yugoslavyanın müttefikliğinden almakta idi. Bunun içindir ki Rumanya yıkıldı,

Şehir ve Memleket Haberleri

Benzin tahdidine aid karar

Tatbik mevkiine geçmek üzere

Ankara'dan bildirildiğine göre İcra Vekilleri heyeti son toplantısında Koordinasyon heyetinin kabul ettiği dört kararı tasvib etmiştir. Koordinasyon heyetinin benzin tahdidatı hakkında hazırladığı kararın da bunların arasında bulunması muhtemeldir.

Ankara belediyesi yeni taksi çıkarmak isteyen kimselere plâka vermemektedir. Diğer taraftan hususi otomobil sahiplerinin müracaatları da reddolunmuştur.

HARB VAZİYETİ

Yunanistandaki kara harekâtı

(Bağ tarafı 1 inci sayfa)

si mecburi gerilemelerle daha ziyade küçülecek olursa İtalyadan büyük kuvvetler getirmeye imkân kalmıyacaktır. Bunu düşünün İtalya başkumandanlığının orduya bulunduğunda yerde kat'î müdafaa emrini verdiği anlaşıyor. Yunan milletinin mukadderatı bu mukavemeti kullana-sına bağlıdır. Çünkü büyük devletlerle yapılan muharebelerde, zaman küçüğün aleyhine çalışır. İtalyanların hatası Yunanlılara bir zafer fırsatını vermiştir. Hüner bir fırsat ele geçirmekte değil onu elden kaçırmamaktadır. Bunun için Yunanlıları canlarını dişine takıp ne pahasına olursa olsun bu mukavemeti kırmak mecburiyetindedirler. Mukavemet kırıldıktan sonra İtalyanlar için bir daha vaziyetin tasbihi imkân kalmıyacaktır.

Mihver devletleri Yunanistanı teshirini estantane bir hâdiseye teklif etmekle hata ettiklerini anlamışlardır. Bugüne kadar cereyan eden ve ikayî itilâfın uyaracağı ve İtalyayı lüzumundan fazla yıpratacağı meydana çıkarmıştır.

Son günlerin siyasi manevreleriyle Yunan mukavemetini başta usulleri zayıflatmağa ve İtalyayı girdiği çıkmazdan kurtarmağa çalışıldığına şüphe olunamaz.

İtalyan silâhlarının acizini belli eden Balkan itilâfını Alman diplomasisinin felâket hududunu genişletmek tedbirleriyle halletmeye çalışması çok elmindir.

HIKMET ILGAZ

Sonbahar Konkupikleri dün yapıldı

Müşabakaları kalabalık bir seyirci kitlesi merak ve heyecanla takib etti

İstanbul, 17 (a.s.) — Sipahî Ocakının tertib ettiği sonbahar konkupiklerinin birincisi bugün çok kalabalık bir seyirci kitlesi önünde yapılmıştır. Müşabakalara 38 at isticrak etmiştir.

Birinci Müşabaka: Subaylara mahsus ordu atı şampiyona müşabakası: Müşabakaya 5 at isticrak etmiştir. Birinciliği Bayburt isimli atla teğmen Kudret Kasar, ikinciliği Rüzgâr isimli atla yüzbaşı Eyyup Üncü, üçüncülüğü Bebek isimli atla üstteğmen Rıfki Alkan kazanmıştır.

Sipahî ocakı ismini taşıyan ikinci müşabaka sivillere mahsus olup 6 at isticrak etmiştir.

Birinciliği Murat isimli atla Kemal, ikinciliği Filis isimli atla Edikan, üçüncülüğü Kresatura isimli atla Mustafa Bursal almıştır.

Üçüncü müşabaka subaylara mahsus olup yüzbaşı Avni müşabakası adını taşıyordur.

Cok zevkli ve heyecanlı olan bu müşabakaya 12 beygir isticrak etmiştir.

Müşabakaya hatasız bitiren üç müsabık arasında ikinci bir baraj atlayışı yapılmış ve neticede Leylâ isimli atla üstteğmen Mazhar Vural birinci, Özbek isimli atla üstteğmen Rıfki Alkan ikinci, Nil isimli atla yüzbaşı Eyyup Üncü üçüncü olmuşturlar.

Günün en mühim müşabakası olan subaylara mahsus İstanbul vilâyeti

Mürefte'nin kurtuluş bayramı

Mürefte, 17 (a.s.) — Mürefte'nin kurtuluşunun 18 inci yıldönümü bugün coşkun tezahüratla kutlanmıştır.

Otomobil lâstiklerinin satış fiyatı

Fiyat mürakabe komisyonu bugün Mintaka Ticaret Müdürlüğünde toplanarak İngiltereden gelen otomobil lâstiklerine azami satış fiyatı tesbit edecektir.

OKUYUCU

DIYORKI:

Çok çocuklu memurlar için

Okuyucularımızdan çok çocuklu bir baba kaydı ile aşağıda adresi yazılı okuyucumuzdan şöyle bir mektup aldık: Alâkadarlar! Dikkat nazarlara koyunuz:

— Sekiz çocuk babası bir memurum. Çalıştığım fabrikada aldığım maaş 60 lira elime geçen ise 27 lira küsur kuruştur. Halbuki yaptığım vazifemin kâdrü maaşı 120 lira üzerindedir. Benden evvel aynı işi 100 lira bir bekar memur yapıyordu. Yeni müesseseler baremine göre de maaşının 85 lirası olmalı icab etmekte iken ve yeni alınan memurlara bu para verilirken biz mağdur oluyoruz. Biz böyle bir kaç işi idik. Nihayet inhamız yapıldı. Fakat ne dense benimki hasır altı oldu. Çocuklar kazandı. Benim gibi çok çocuklu bir babam; bahusus her şeyin bir kaç misli pahalılandığı şu sırada nasıl bir müzayaka içinde kıvrandığımı izaha lüzum yoktur kanatındayım.

Memleketin nüfusunu arttırmak istediğimiz böyle bir zamanda; meydana getirilmiş olan çocuklarımızı yaşatabilmek için çok çocuklu memurlara - hiç olmasa - borem derecelerine göre tesbit edilen miktarda müesseseler zamlarla birlikte vermeyi bir karar altına almak mümkün değil midir? Bu hususda İktisad Vekâleti ile Sümerbank Umum Müdürlüğünün vesair alâkadar makamların dikkatini celb etmenizi dilerim.

Kayseri Bez fabrikası tamirhanesi hesabı memuru Hüsameddin Gökhan

Koca bir çocuk havuzda boğuldu

Beşiktaşta Yıldızda Posta caddesinde oturan 9 yaşlarında ki İsteyan aralarında oynarken 2 metre derinliğindeki havuza düşerek boğulmuştur. Bu hususda tahkikat yapılmaktadır.

Bir tefkif kararı

Bir kadın yüzünden kavgaya ederek Belkiri ağır surette yaralayan Ali oğlu Hasan dün 4 üncü sorgu hâkimliğince tefkif edilmiştir.

EYÜBLÜ HALİD:2

Hapisaneden çıkınca "meşhur ve zengin bir Mısır prensi?" olmuş!

Birinci ağır cezanın muhakeme etmekte olduğu Eyüplü. Halidin son mahkemelerinden ikincisi de Beşiktaşta Anjel isimindeki genç bir bayana oynadığı garib oyundur.

İddianameye nazaran biraz basit ve teferriatsız görülen son iki vak'a ancak şahid polislerin ifadeleri ile zenginleşmeye başlıyor. İkinci gubeniin tahkikat ile de hayret ve merak uyandıracak enteresan sahnalar arz ediliyor.

İddiaya göre bu dolandırıcılık vak'ası şöyle olmuştur:

Eyüplü Halid hapishaneden çıktıktan sonra bir müddet ortadan kaybolmuş ve bundan beş ay kadar evvel zengin ve meşhur bir Mısır prensi olarak meydana çıkmıştır.

Bu eski kurt gözüne ve dişine uygun ve peyleyip yerini yapmış olacak ki- Beşiktaşta Anjel isiminde bir bayana çattmış ve derhal anlaşmıştır.

Halidin mahkemedeki ifadesine göre Anjel daha evvelinden hayranı ve ona bu kessenden üç gömlek parası olarak 20 lira göndermiş olduğu söyli bulunmaktadır.

Kendini daha hapiste iken bile bir mirasyer zengin gibi tanıtan Eyüplü Halid; serbest bulunduğu bir sırada Anjele tesadüf edince üst taraftı onun için gayet kolay olmuştur.

Derhal bu meşhur ve zengin Mısırlı prens:

"Epeydir Mısırdan olduğun için İstanbulda buluşmak mümkün değil mi?"

Hovarda Halid omuzlarını silkti:

"Ne çıkar reis bey! Dört gömleğe 20 lira vermedim mi? Çok bir para mı sanki!"

"Fakat bak ilk ifadende üç gömlek parası demişsin..."

Eyüplü Halid biraz şaşalar gibi oldu, yutkundu. Sonra:

"Bir yanlışlık olmuş dedi. Doğru dört gömlektir."

Bundan sonra zabıt kâatibi iddianamedeki üçüncü vak'ayı okumağa başladı. Biz bu çok enteresan ve gülmeye vak'ayı da okuyucularımıza yarın vereceğiz.

Sığınakların Kontrolüne başlandı

Sığınak yapmayanlar cezalandırılacak

Şehrimizde halk tarafından inşası mecburi tutulan siper sığınakların inşası müddeti hitama erdiğinden bu sığınakların teftiş ve kontrolüne başlanmıştır. Kontroller muntaka muntaka zabıta teşkilâtı tarafından yapılmaktadır. Yapılan ilk kontrollerde hiç sığınak yapılmadığı ve yahud da yaptıkları sığınaklar nizamnameye uygun görüldüğü için 97 kişi 25 - 50 lira arasında para cezasıyla cezalandırılmışlardır.

Ayrıca İstanbulda 2000 kişilik yeni bir itfaiye teşkilâtı kurulması için faaliyete geçmiştir. Bu teşkilât pasif korunma teşkilâtına tâbi olacak ve 18 - 19 yaşındaki gençlerden müteşkil olacaktır.

Bu gençler itfaiye müdürlüğü tarafından hazırlanan bir program dahilinde 45 günlük bir kursa tâbi tutulacaklardır.

Yunan tebaası Rumların ilk kafilesi gitti

Yunan konsolosluğunun daveti üzerine askerî vazifelerini ifa etmeye gıtap eden şehrimizdeki Yunan kolonisinin ilk kafilesi Yunanistana hareket etmiştir. 60 kişiden ibaret olan ilk kafilenin hareketi Sirkeci garında tezahürata sebep olmuş - tur.

Ellerinde Türk - Yunan bayrakları bulunan gençler trenin hareketi geçmesi üzerine hep bir ağızdan İstiklâl ve Cümhuriyet marşlarını söylemişlerdir.

Emniyet işleri umum müdürü

Şehrimizde bulunan Emniyet İşleri Umum Müdürü Ali Rıza dün akşam Ankara'ya dönmüştür.

İlim Köşesi

Yazan :

Prof. Salih Murad Uzdilek

Keşifler, ihtiralar

Nebatlarda madenlerin rolü

Nebatların büyümesinde madenlerin oynadığı rolün ehemmiyetini İhtibar yolu nebatın yetiştirildiği topraktan o madenin çıkarılmasıdır. Bu maddelerin pek küçük olmasından dolayı kıymetli maddelerin dikkatle takdiri lâzımdır. Bu yalnız nebatın ekildiği toprak için değil kullanılacak ziraat âletleri için de vardır. Çünkü istenilmeyen maden bu âletlerle toprağa girebilir.

Mesela bir tıccube için kullanılan toprak 10 numaralı elekten geçirilen bir kumu akar suda iyice yıkayıp kum zerrecilerine yapışmış olan denir oksidin asitlerle çıkartılınca sonra kalan kumu evvela teniz su ve sonra da saf su ile temizleriz, tâ ki kum gibi kuvarç kahr. Nebatın ekileceği saksılar da aynı muameleye tâbi tutulur.

Mc Hargue'in buğday, yulaf, fasulye, bezelye, domates, soğan, ıspanak ve salata üzerinde yapmış olduğu tıccubelerle bulduğu neticeye göre manganezen mahrum olan nebat yaprak ve dallarının sarardığı görülmüştür. Bu maddeden mahrum olan yapraklara yeşil rengi veren klorofilin teşekkülüne mâni olur.

Klorofilin nebatın büyümesinde rolü malûm.

Güneş radyasyonu (bilhassa infra kırmızı ısı) klorofil müveccefinde havadaki karbondioksit gazı su buharını birleştirerek nebatı gıda verir. Bu öltre foto - sentez denir. Gerek bu öltre ve gerekse karbondioksiti için manganez esastır; demir, bakır, tıtya, bor ve arsenik bunun yerini tutmaz. Bundan dolayı yapraklarda, tohumun kabuk ve özünde manganez bulunur. Arsenik, bor, bakır ve tıtyanın mevcut olmaları da az çok aynı tesiri kail eder.

Patateslere serpilen bakır mahsul miktarını arttırdığı gibi böcekler ve hastalıklara karşı koyar. Bir çok nebatlarda bakır vardır. Arsenik ise amonyaklaştırmaya, azotlaştırmaya tesbit eden bakterilerin faaliyetlerini artırır. Muayyen miktarda tıtya da azot veren organizmleri tenbih edip mahsulün artmasına hizmet eder.

Bu vadide mühim röşerler yapılmaktadır. Bu röşerlerin neticesi mahsul miktarının artması, keyfiyetin yükselmesi, vitamin miktarının tezyaidüne hizmet edecektir.

Ağaçların süratle büyümesinde ve binaaleyle kerestenin süratle tedarik edilmesine yardımcı olaysile mühendislik ve endüstriyel süratle tedarik edilmesine yardımcı olaysile mühendislik ve endüstriyel yardım edecektir. Daha ilmi söylemek lâzım gelirse bu röşerler güncel enerjinin mihanikli enerjije tahvil randımanını arttıracaktır.

SABAHTAN SABAH

Tarih ve bugün

(Bağ tarafı 1 inci sayfa)

ser ve amirali biliyorlardı ki denizlere hakim olmadan galib gelmek kabil değildi. 1914 harbinde Alman donanması, İngiliz donanmasının karşısına çıktı ve müthiş bir çarpışma oldu. Bu çarpışmada Alman endüstri İngilizlerinkine faikti. Fakat neticede donanma yenilmiştir. Bütün Avrupa'ya hakim olduğu halde Almanyaya karında yenildi.

Bu harb başlamadan evvel Hitler tarihden dersler almamış değildi. İngiliz donanması varken ne yapsa boş olacaktı biliyordu. Fakat bir ümid vardı: İngiliz donanmasını tayyarelerle ortadan kaldırmak. Hava kuvvetleriyle akla gelmeyecek hücumlar yapacağını sanıyordu.

Norveç, Hollanda, Belçika seferleri, Fransız topraklarının işgalinden beklenen en parlak neticeler İngiliz donanması yağını üstüne bulmaktı. Olmadı. Harbin ilk aylarında şimal denizine hakim olduklarına iddia ediyorlardı. Tayyarelerle bu denizden İngiliz donanmasını kaçırılmış mı idi? O halde Alman gemileri serbestçe dolacaklardı. Ne orada, ne açık denizlerde, Okyanuslarda Alman gemilerinin eser yoktur. Fakat İngiliz harb ve ticaret gemileri her yerde doluyorlar.

1939 harbinin garib bir civesi Hitler İngiliz donanmasını tayyarelerle imha etmek tahayyülünde iken bir hafta evvel bu vasıtadan ilk defa istifade eden İngilizler olmuş, ilk lamba oymayan İtalyan donanmasını limanında bularak kolunu kanadını kırırmış.

Taranto zafetini tayyareler, fakat İngiliz donanmasına dayanarak temin etmişlerdir. Belki donanma hakimiyeti olmasaydı bu hava hücumu da yapılamazdı.

Behcet SAFA

Yeni Sabah

ABONE BEDELİ

	Türkiye	Enabl
SENELİK	1400 Kır.	2700 Kır.
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	300 »

18 Senteğin 1940 PAZARTESİ

18 Şevval 1359

5 Rumi Senteğin 1356

Gün 323 Ay 11: Yıl 940 - Kasım 11

Gün	Öğle	İkindi	Ezanı
2.02	7.10	9.44	Ezanı
6.51	11.39	14.33	Vasati
Akşam	Yatsı	İmsak	
12.00	1.35	12.19	Ezanı
16.48	18.24	5.08	Vasati

DIKKAT

"Yeni Sabah" a gönderilen yazılar ve evrak neareden edilmemesinde olanmak ve bunların kaybolmalarından dolayı hic bir mesuliyet kabul edilmez.

BOŞA GİDEN GAYRETLER

YAZAN:İNGİLİZ BÜYÜK ELÇİSİ SIR NEVİLE HENDERSON

TÜRKÇEYE ÇEVİREN

Hüseyin Cahid YALÇIN

- 39 -

Yerlerimize oturur oturmaz, programın beyaz tarafını yazıyı yitirdi. Üzerine kursun ka-
lemler yazdı: "Musiki biter bit-
mez, sizinle konuşmak isterdim.
Her şey size izah edeceğim."
Amerikanın sefirinin zevcesi
vasıtasıyla bunu bana uzattı. Son
kelimelerin altı üç defa çizilmişti.
Hakikat, temasa nihayet bul-
tur bulmaz, acele ile yerinden
kalktı ve dışarıda beni bekledi.
Münasib bir fasıldan sonra,
kendisini takip ettim. Mareşalin
davetileri için çeyrek saat ka-
dar acaba neler oluyor düşünce-
sile merak içinde kaldılar.

Goering'in vâdetmiş olduğu i-
zahat Schuschnigg'in hüsnü ni-
yetten mahrumiyeti ve itihaz
edilmekte olan tedbirlerden başka
bir tedbirin düşünülebilmesinin
imkânsızlığı hakkında bir hü-
cum ve tarizden ibaretti. Bina
dahilinde Goering'in hususî o-
dasında vukua gelen mülakatı-
mız gayet nâhoş bir şeydi. Fak-
at ehemmiyeti haiz olan yegâ-
ne nokta Alman askerlerinin
ve tayyarelerinin o sırada hu-
dudun geçmesi olmaları idi. Haki-
katte hiç bir şey Avusturyayı
kurtarmaz, ona müstaklil varlı-
ğına edemez. Meğer ki garb
devletleri bir harbe müraaât
etmeli idiler. Bunda da Avus-
turya gençliğinin en büyük kü-
surlu Almanya tarafına geç-
mesi pek ihtimal dahilinde idi.
Schuschnigg hesabına gayet şid-
detli bir mukadeleden sonra ni-
hayet Goering'e "Avusturya
şansölyesinin iyi aklına hare-
ket ettiği farzıyasa bile bunun
Almanya için bir zorba (bully)-
lığı mazur gösterileceğini",
söyledim.

Feld mareşale nazi aleyhtarı
Avusturyalıları memleketleri-
ne karşı merbutiyet ve sadakat-
lerinin lâzık olduğu iyi muame-
leyi görmeleri için elinden gele-
ni yapmasını kuvvetle tavsi-
ye ettim.

Goering Avusturyada kendi
fikrince göre hareket etmekte
burakılısa idi zannedir ki böy-
le bir siyaseti tatbik için bütün
gayretlerini sarfederdi. Fakat
coskun Avusturya nazileri
Himmler'in gizli zabıtasından ve
S.S.lerden müstaheret görerek
işgalden sonra Goering'in Viya-
na'ya kasa ziyareti esnasında yap-
mışa teşebbüs ettiği şeylerin
derhal aksini yaptılar. Büyük
hole döndüğümüz vakit Goer-
ing'e söyledim: "son mütalea
şu idi: Herr Hitler, kendi ha-
reketi hakkında İngiliz efkârı
umumiyesinin ne düşündüğünü
okumak istemeye İngiliz gazete-
lerinin on beş gün kadar ken-
disine gösterilmemesi için bir ted-
bir almak ıktiza eder. Aynı tav-
siyeyi Reich kanclaryası sefi
Dr. Meessner'e tekrar ettim.

Bu zat gimi Hitler'e hizmet
etmekte olduğu gibi aynı ehem-
miyet ve kabiliyet ile Ebert'e,
Hindenburga da hizmet etmiş-
ti. Hitlerin müteessir olmama-
sına çalışıyor dedim. Fakat
biliyordum ki kendi elinin yeti-
meyeceği yerlerde bulunan-
ların tevhit edilecekleri kan sıkı-
tı ve hiddetini acısız eline geçen
kimselelerden - meselâ bu mesele
de nazi aleyhtarı Avusturyalı-
lardan - çıkarmak âdeti idi.

Avusturyanın mukadderatı
hakkındaki zar, hakikatte, 10
martta atılmıştı. Bundan sonra-
ra sadece bir hikâyeden ibaretti.
Martin 12 inci günü sabahleyin
Avusturyaya giren Alman as-
kerlerine karşı hiç bir suretle
mukavemet gösterilmedi. Hit-
ler o geceyi Luizde geçirdikten
ve anasının mezarını ziyaret et-
tikten sonra, 13 mart pazar gün-
ü Viyanaya geldi ve birinci
perde yeni Führer'in istikbal
eden ve Osmark'ın Alman
Reich'ine nihai surette ilhakı
hakkındaki beyanatını alkışla-
yan Avusturya halkının mem-
nuniyet âvazları içinde indi.
İşgalden sonra nazi hükümeti-
nin yaptığı ilk hareketlerin bi-
ri Planettayı ve Dollfuss'un di-
ğeri katillerini Alman vahdeti
davasının kahraman şehide-
li ilan etmek olmuştur!

Viyanada bir hudud işareti idi.
Bu sebeble, Hitlerin cebir ve
şiddet yolu üzerinde Reich haric-
inde attığı ilk adımı teşkil edi-
yordu. Bundan başka, ıcrası es-
nasında kan dökülmeden yapılmı-
ştı. Çünkü bugün ne kadar
nadim ve müteessir olurlarsa
olsunlar, hiç şübhe yoktur ki
o tarihte bir çok Avusturyalı-
lar, bilhassa gençler, Anschluss
lehinde idiler.

Memleketlerinin işgal edilmiş
bir ülke muamelesi göreceğini,
millî ferdiyetine zerre kadar
 ehemmiyet verilmeyeceğini pek
 az düşündüler.

Perde tamamen nihayet bul-
madan evvel, takib edilen ha-
reket tarzı hakkında benim için
dermeyer edilecek son bir mütalea
vardı. Martin 13 ü Alman
Heldenslag'ı yani büyük
harbde ölenler için bir senei
devriyedir. Cereyan etmekte o-
lan ahval dolayısıyla bu mera-
simde hazır bulunmayı kabul
etmedim. Halbuki bütün sefa-
ret heyetleri seflerinin merasi-
me iştirak etmeleri âdet idi. Ben
ise Avusturya sefirini ziyaret
ettim. Bu benim tarafımdan bir
nümâyış sekti idi. Sefarethane-
ye, üzerinde büyük İngiliz bay-
rağı dalgalanan otomobilime
gittim. Avusturya eleisini bü-
yük üniformasıyla buldum. O,
Heldenslag merasimine gitmek
üzere idi. Sonradan duyduğu-
ma göre Avusturya elçisi ora-
da nazi selâmını vermiş ve di-
ğerleri ile beraber "Heil Hitler!",
diye haykırıyordu.

ÜÇÜNCÜ BAB

İk perde arası

Birinci perde ile ikinci per-
denin birinci kısmı arasındakı
fasıla iki aydan biraz fazla sür-
müştür. Hitler tarafından Al-
manya ve Avusturyaya yapı-
lan ve her iki memlekette de
Führer lehinde mutad azim ek-
seriyeti izhar eden Plébiscite
gününe kadar Alman kulakları
her günkü nutuklarla ve her ge-
ceki radyolarla o kadar sağır-
laşmış ki halk bütün bu işle-
rden âdetâ ölecek kadar hasta
dişti ve bundan kurtulmak için
ferahlıkla "evet", reyini verdi.
Fakat Avusturyanın arkasın-
dan Südet Almanları meselesi
kendisini şimdiden göstermeğe
başlamıştı.

Hitlerin 18 martta Reichstag
nutkunda on milyon kurtarılmı-
ş Almanı bahsetmesi (bu
yekûnda Avusturyanın nüfusu
yalnız 6.5 milyon bulurdu.) Al-
manyanın bundan sonraki he-
defi ne olduğuna dair dünyaya
açık bir ihtar teşkil ediyordu.
Maamafih, Avusturya üzerine
yürümek dakikasında, Alman
hükümeti Çeklere karşı tatlı
vâdılar yapmakta pek cömert
bulunuyordu. Çekler tarafın-
dan yapılacak ufak bir hare-
ket Avusturyaya indirilen dar-
benin muvaffakiyetini vahim
surette tehlikeye düşürebilir-
di. Çek sefirine Almanyanın
kendî memleketine karşı hayır
habane hisleri hakkında müşbet
teminat verildi. Goering bunları
majestenin hükûmetine bil-
dirmekte bizzat Hitlerin
namına bana müsaade etti. Hit-
ler dedi ki: "Alman - Çek münasebetlerini ıslah etmek ken-
di hükûmeti için en şiddetli bir
arzu teşkil eder." Bu eski na-
karat idi ve gittikçe daha az iti-
mat ve kanaat telkin ediyordu.

Mesele hakkında zerre kadar
tereddüdü ve şübheye imkân yok-
tu. 1933 ile 1938 seneleri arasın-
da, şu sual her zaman işidirdi:
"Hitlerin hakikaten istediği
nedir?". Buna daima - bilhassa
selefin Sir Eric Phipps tarafın-
dan 1937 senesindeki işaratın
da - şu suretle cevap verilmiş-
ti: Evvelâ Avusturya, sonra
Südet arazisi, bundan sonra
Memel'in, Koridorun ve Danzi-
nin tasfiyesi, ve nihayet kaybe-
dilmiş müstemlekeler.. Memuri-
yetimin başlangıcından itibaren,
doğruluğuna tamamen tasvib etti-
ğim bu hükme iştirak etmemek
için hiç bir zaman bir sebep
görmemişimdir.

Çekoslovakya, Fransız ittifak
sistemini kubbe taşı idi, Al-
manyanın cenubu parkiye doğ-
ru yayılmasına karşı bilkuvve
bir kale teşkil ediyordu. Fakat
Anschluss'tan sonra bu kale Al-
manyaya karşı gerek stratejik
gerek ekonomik bakımdan ta-
mamen ümitsiz bir vaziyette
terkedilmişti. Versay hududla-
rının, eğer Fransa ile İngil-
tere, ya müzakerelere girişmeğe
ya bunların muhafazası için har-
be girmeğe hazırlanmışlar-
sa, tamamiyetini muhafazaya
imkân olmadığı aşikâr idi. Vazi-
yet için harp yahud sulhpervera-
ne müzakerattan başka bir çı-
kar yoktu.

Gene aynı derecede aşikâr idi
ki Almanyanın garb devletleri-
ne ehemmiyet vermeden mesele-
leri bir kere daha kendi bildiği
gibi ele almaması için alelacele
bir şey yapılmak lâzımdır.
(Arkası var)

Yunan zaferi

[Başmakaleden devam]

kuvvetleri İtalyan ordusundan
adede aşağı bulunuyorlardı.
Binaenaleyh buradan asker ayı-
rıp Yunanlıların imdadına yol-
layamazlardı. İngilizler, Yuna-
nistana ancak donanma ile yar-
dım edebilirlerdi. Fakat bir çok
yere yetismek mecburiyetinde
kalan İngiliz donanması biz-
zarure kuvvetten düşecekti. İs-
te İngilizler böyle zorluktan
zorluğa uğrakken şimali Afrika-
daki general Graziani orduları
da Mısır karşı taarruza ge-
ceceklerdi.

Bir iki hafta içinde bütün bu
ümidler parça parça oldu. İngi-
liz donanmasının zorluğa uğra-
yacağını tahmin ederek sevinen
İtalyanlar kendi donanmalarını
nın yandığını gördüler. İngiliz
askerlerinin yardımından mah-
rum kalacağını düşündükleri
Yunanlılar kendi kuvvetleriyle
İtalyanları tareditler ve binler-
ce esir ve ganimet aldılar. İtal-
yanlar Arnavutluğa imdad kuv-
veti göndermek için acele kaldı-
rılar. General Graziani'nin yerin-
den kumulanabileceği cesaretini
göstereceğini İtalyada hâlâ ina-
nanlar varsa böyle bir teşebbüs
vaki olduğu takdirde neticesi-
nin ne şekilde tecelli edeceğini
de İtalya haricinde kimsenin
tereddüdü ettiği yoktur.

İtalyanın, Almanya için işe
yarar bir kuvvet olmak şöyle
dursun, bilâkis çok kan sıkıcı bir
yük teşkil etmek vaziyetine düş-
mesi muhakkak ki harbin cere-
yanı ve siyasi safhası üzerinde
tesir lera edecektir. Müstakbel
Avrupa düzeninde İtalyaya, Al-
manya ile müvazi hakim bir mev-
ki vermeğe Berlinin artık razı o-
labilmesi pek şübhelidir. Böyle
bir İtalya, Akdeniz hakimiyeti-
ni unutmak, Nis, Tunus, Korsi-
ka kelimelerinin ağza almamak
mecburiyetindedir. İtalyan
mağlûbiyetinin Balkanlarda u-
yandırdığı hissiyat da her hal-
de Mihver devletlerini pek mem-
nun edecek bir mahiyet arz-
etmez. İtalya hükûmetinin bu ka-
dar hesabız bir harekete bu
kadar beceriksiz bir surette gi-
rişmesi ve ilk adımlarda bu ka-
dar âciz bir vaziyete düşmesi
harbin dönüm noktalarından
birini teşkil edecektir.

Dost ve kardeş Elen milletini,
Elen ordusunu ve erkânı harbi-
yesini kendi vatanlarıyla bir-
likte bütün beşeriyete ifa etkil-
eri hizmetten dolayı tebrik e-
deriz.

Hüseyin Cahid YALÇIN

Taronto harbin dönüm noktası

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

bugün, Mussolini'nin fazla ha-
fiflikle Yunanistanda yapmak
hevesine kapıldığı gezinti saika-
sıyla, İtalyanlar yalnız zirhl-
larını ve Mısıri kaybetmekle
kalmadılar, fakat aynı zamanda
Akdeniz muharebesini de kay-
bettiler.

Bilhassa, halen Stalinin mu-
vafakati ile kitadaki vaziyet-
lerini takviye ile meşgul olan
Hitler, Mussoliniyi Akdenizin
güvenilmez sularında yalnız
kendî vasıtalarına bırakırsa,
Taranto harbin dönüm noktası
olabilir.

Sofya emniyet müdü-
rünün vazifesine nihayet
varıldı

Sofya, 17 (a.a.) — Öğrenildiğine
göre, Sofya emniyet müdürünün
vazifesine nihayet verilmiştir.

SON HABERLER

Berlin görüşme- lerinin akisleri

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

Muharrir bundan sonra mü-
taleasını şu suretle hülâsa edi-
yor:

Bu ziyaretin neticeleri hakkın-
da sarıh hiçbir sızıntı olmamış-
tır. Ancak iktisad ve askeri iş-
tişal işbirliği sahalarında Al-
manlar tarafından bazı netice-
ler elde edildiğine fakat siya-
seten hiçbir adım atılmamış
olduğuna dair deliller vardır.

İngiliz hava kuvvetlerinin
hücumlarından ürken Alman-
ların Sovyet Rusya dahilinde,
İngiliz bombardıman tayyarele-
rinden uzak, gemi ve bilhassa
denizaltı tezgahları ve tayyare
fabrikaları kurmak istedikleri-
ne hükûmulanabilir. Ruslar, ya-
pacakları bu tehzizatın bir gün
kendilerine karşı kullanılmayacağı
bilmele beraber bu fikirlere
muhelefet etmemişlerdir. Çün-
kü bu fabrikaların ve tezgah-
ların idareleri kendi ellerinde o-
lacaktır.

Diğer taraftan Almanlar Sov-
yet Rusyanın petrol irsalâtının
arttırılmasını da istemişlerdir.
Bu cihet, zelzeleden dolayı Ru-
men petrol kuyularında ciddi
hasarlar husule geldikten son-
ra hususi bir ehemmiyet kes-
miştir.

Siyasi cihete gelince, Sovyet
Rusyanın Türkiye'ye aleyhtar
bir siyaset yoluna girmiş ol-
duğuna dair hiç bir eser mevcut
değildir. Ruslar, Türklerin
kendilerini müdafaa edecekleri-
ne emindirlir. Kafkasya da bir
kış harbi için en az muvafık o-
lan sahadır. Diğer taraftan Ru-
sya her türlü askeri harekattan
uzak kalmak hakkındaki fikrin-
de de musurdur.

Yunanlılar bugün Göriceye giriyorlar

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

nm pek yakında Göriceyi işgal ede-
cekleri tahmin edilmektedir.

Cepheiden gelen, fakat henüz teyit
olmayan bir habere nazaran mu-
vasalası kesilen 150 İtalyan tankı Yu-
nanlıların elinden kurtulmak için Yu-
goslavyaya iltica etmişlerdir. İvan
dağının tamamen işgali için yapılan
son şüğü hücumunda Yunanlıların
eline 73 ağır makineli tüfek geçmiştir.

Epirden gelen haberlere nazaran
Yunan ordusuyle İtalyan ordusunun
teması kesilmiştir. Bunun sebebi İ-
talyan kuvvetlerinin süratle geri çe-
lismekte olmalarıdır. Aynı hal devam
ederse, bu ricatin bir bozgun sekline
inçlab etmesine intizar olunabilir.

Ricet etmekte olan düşman şehir
ve köyleri yakıp yıkmaktadır.

Koniça yanıyor

Atina, 17 (a.a.) — Yunan umumi
karargâhının dün akşamki tebliği:

Bütün cephe üzerinde ve bilhassa
dağılık Epirin Görice şarkındaki da-
ğılık bölgesinde bütün gün mühim
muharebeler cereyan etmiş ve esir alın-
mıştır. Düşmandan siper havan top-
ları ve her nevi malmale istinam e-
dilmmiştir.

İtalyan tankları

Atina, 17 (a.a.) — Atina'ya bu sa-
bah gelen malûmata göre, cepheiden
doğu bölgesinde bulunan Yunan kı-
taatı bir İtalyan kolunu dağıtmıştır.

Henüz teyitüv edilmeyen diğer bir
habere göre de dağıtılan bir çok İ-
talyan tankı da Yunanlıların eline
geçmemeleri için huduttan Yugos-
lavyaya sokulmuştur.

İngiliz Hava Mareşalinin nutku

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

memleketimize yaptıkları bir
hücum şahid olduk. Bizim pi-
lotlarımızın naklettiklerine gö-
re İtalyan bombardıman tay-
yarelerinin mürettebatı cesaret-
le ve azm ile hareket etmişler,
avcılar da onları müdafaa için
ellerinden geldiği kadar çalış-
mışlardır. Bu muharebenin ne
netice verdiğini biliyoruzuz:

13 İtalyan tayyaresi düşürül-
müş, diğer bir kaç tanesi de
muhtemel surette tahrir olun-
muş ve tarafımızdan hiçbir za-
yiat verilmemiştir.

İtalyanlar bu muharebede mo-
dası geçmiş güfte satılabilir bir
harb tayyaresi kullanmışlardır.

Britanya topraklarına düşürü-
len birinin muayenesinde bunla-
rın hiçbir asri tehzizatı olmadığı
ve top hususunda da pek fakir
bir surette mücehhez olduğu
görülmüştür. Eğer bu tehzizat
İtalyanların en iyi tehzizatı ise,
İtalyan tayyareciliğinin bu harp
teki rolü şübhesiz ki mühim ol-
mayacaktır.

Nazarlarımızı Alman tayya-
reciliğine çevirecek olursak,
görüyoruz ki son 10 gün zarfın-
da çok münidar hadiseler vukua
gelmiştir. Tahattur edersiniz ki
bir aydanberi İngiltere'ye karşı
yapılmakta olan tayyare hü-
cumları pek yükseklerden u-
çan ve pek çok miktarda avcı-
ların himayesi altında hareket e-
den avcı - bombardıman tayya-
releri tarafından yapılmıştır.

Fakat bu tabiiye son bir kaç
gün zarfında değişmiş ve eski
ahbabımız 67 gün tayyaresi yeni-
den meydana çıkmıştır. Bu es-
ki makine geçen agustosta o ka-
dar şiddetli tedbir darbelerine
maruz kalmıştı ki, onu artık bir
daha görmeyeceğimizi ümid e-
diyorduk. Halbuki yeniden tes-
rif buyurdu ve bermutad azim
zayıfatı maruz kaldı.

Deniz hava dafı topraklarımız
da yardım ile bir 67 gün, teşek-
küllü avcılarımız tarafından ta-
mamıyla imha edilmiş ve refa-
katlerinde Alman avcıları bu-
na mâni olmak için hiçbir şey
yapamamıştır. Bu tip tayyareyi
yeniden kullanmağa lüzum var-
dı? Çünkü bunlar birbirine ya-
kın bir halde gelmeğe mecbur
oldukları için avcılarımızın seki-
zer mitralyözüne maruzdular.

Buna bir cevap olarak düşü-
nülebilir ki Almanların gerek
bombardıman ve gerek avcı tay-
yareleri zayıfatı o kadar yüksek
olmuştur ki, Almanlar yeniden
67 gün tipini ortaya çıkarmağa
mecbur olmuşlardır.

Hava istişlahatımızın daimi
surette artmasından ve harb
zamanında yaklaşılması bile
kabil olmayacak hayali bir ra-
kam sayılmasını muhtemel bir
hade varmasından dolayı son
derece memnunuz. Ben Ameri-
kadan tayyare gelmesini mem-
leketim için büyük bir fayda
olarak telâkki ediyorum. Bunun
la mecmumuzu o kadar artı-
rcağı ki neticede Almanyaya iki
muazzam sanayi memleketinin
bu mesaisine daha fazla dayan-
masın bir cinnet olduğunun
kendisi de teslim edecektir.

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

Yugoslav gazeteleri bu haberlerden
bahsetmemektedir.

Ahali neşredilen haberde kayde-
dildiğinden çok daha ciddi olma-
sı olan ilk bombardımanın genişliği dere-
cesini şüğü öğrenmek ve artık hiç
bir kimse bu bombardımanın hangi
memleketle mensub tayyareler tara-
fından yapıldığına şüphe etmemek-
tedir.

Belgrad, 17 (a.a.) — Dahiliye na-
zarının bir emirnamesiyle sabık adliye
nazırı Dimitri Ljotici başkanlığında-
ki Zbor Sagesi kalkınma partisi her
türü siyasi faaliyetten menedilmiş-
tir.

İngiliz ordusu beş milyonu buluyor

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

1904 sınıfı ile 1903 sınıfının
bir kısmıdır. Bunlar da tes-
cil edilince, ihtiyat meslekler ki-
sımına ayrılan binlerce kişinin
de askeri hizmet için tahsisî su-
retiyle büyük tadilat yapılması
ve Churchill'in geniş taarruz
ordusu ismi verilen ordunun
nihayet teşekkül etmesi bek-
lenmektedir.

İngiltere üzerinde hava
muharebeleri

Londra, 17 (a.a.) — İngiliz
hava ve dahili emniyet nezaret-
lerinin tebliği:

Bu sabah düşman tayyareleri
Kent Kontluğu sahillerini asar-
ak dahile tevaccüh etmişlerdir.
Avcı tayyarelerimiz karşı çı-
karak düşman püskürtmüş-
lerdir. Düşman tayyarelerinden
hiçbiri Londra muntakasına
geçmeğe muvaffak olamamış-
tır. Diğer düşman hava filo-
ları Taymis halici üzerine gel-
mişler burada da karşılanarak
püskürtülmüşlerdir. Akıncılar
Kent kontluğu civarında iki ye-
re Süsex kontluğunda bir yere
ve şarki İngilterenin bazı yerle-
rine bombardıman atmışlardır. Ra-
porlar az hasar vukua geldi-
ğini ve az zayıyat olduğunu gös-
termektedir. Cereyan eden ha-
va muharebelerinde 11 düşman
tayyaresi düşürülmüştür. 4 av-
cı tayyaresi kaybolmuşsa da
içünün pilotları sağdır.

İtalyan Somalisinin
bombardmanı

Londra, 17 (a.a.) — Amiralik dal-
resinin tebliği:

Hafti İngiliz kuvvetleri İtalyan so-
malisinin başlıca limanı olan Mo-
gadiscuyu bombardıman etmişlerdir.
Karada bulunan hedeflere ve liman-
da demirli duran vapurlara isabet-
ler vaki olduğu görülmüştür. İtalyan
kara bataryaları mukabele etmişse
de acıdan ötes tesirsiz kalmış, gemi-
lerinin zayıyat ve hasar olmuştur.

Hamburg yeniden bombalanıyor

Londra, 17 (a.a.) — Resmen bil-
dirildiğine göre, havanın muhelefe-
tine rağmen, İngiliz bombardıman
tayyareleri dün gece Hamburgdaki
hedeflere düşman işgalindeki liman-
lara ve hava meydanlarına şiddetli
hücumlar yapmışlardır.

Bir Alman gemisi batırıldı

Neuyork, 17 (a.a.) — Neuyork de-
niz mahfillerinde bildirildiğine göre,
28 temisvevde, her halde bir Al-
man korsan gemisinin işe için ola-
cak, Kolombiyadaki Baranilla lina-
nından kaçan 3644 tonluk Alman ba-
dıralı Heligoland vapuru İngiliz harp
gemileri tarafından Carabes adala-
rında yakalanarak batırılmıştır.

Yugoslav şehirleri bombalanıyor

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

Yugoslav gazeteleri bu haberlerden
bahsetmemektedir.

Ahali neşredilen haberde kayde-
dildiğinden çok daha ciddi olma-
sı olan ilk bombardımanın genişliği dere-
cesini şüğü öğrenmek ve artık hiç
bir kimse bu bombardımanın hangi
memleketle mensub tayyareler tara-
fından yapıldığına şüphe etmemek-
tedir.

Belgrad, 17 (a.a.) — Yugoslavya
baş kumandanlığında yapıldığı dün
akşam bildirilen değişikliklerin Yu-
goslav politikası bakımından bir
ehemmiyeti haiz olacağı zannedilme-
mektedir. Bunlar yeni harbiye nazı-
rın işe başlaması dolayısıyla yapılan
değişikliklerdir.

SİMDİLİK BUKADAR

İtalyanların mazur görülebilecekleri tek nokta

bugün yirminci gün oluyor ki
Balkanlar muztarıptır. Yirmi
gün evvel Arnavutluk hududla-
rından kanlı elvi uzatan harb,
o gündenberi yüzlerce Balkan-
lının ölümüne, yüzlerce ocagın
sönmesine sebep oluyor.

Balkanlıların cesur çocukla-
rı Yunanlıları iyi dayanıyorlar.
Sisli bir sabah vakti erken e-
den düşmanın habersiz taarru-
zunu, an'anelerine yaraşır bir
merdik ve azimle önlediler. Bu-
gün mütearrızı hududlarından
kovmuşlar ve harbi Arnavutluk
topraklarına naklettirmişlerdir.

Bu vaziyet her şeyden evvel
Balkanlıların ne kadar çetin ol-
duklarını göstermektedir. Bu-
güne kadar tarihlerinde ancak
mühnezim Avusturya orduları-
la, yarı vahşi Habes kabileleri-
le çarpışmış olan ve harbi bu-
zanneden İtalyanlar, ilk defa o-
larak karşılarında harbetmesini
bilen bir millet bulmuşlardır.
Şaşkınlıklarının ve sükutu ha-
yale uğramalarının asıl sebebi
işte budur.

İtalyanların bu vaziyet kar-
şında Yunan harbinin kaybetme-
leri mukadderdir. Bunu kendi-
leri de bildikleri için harbe Al-
manyanın müdahalesini intaç e-
tirmek bir mucizenin vukua nu
bekliyorlar. Bu mucizenin vukua
nemin etmek de görü-
ldüğüne nazaran Yugoslav şhir-
lerini bombardıman etmeğe baş-
layan meçhul (!) tayyarelere
terettüp etmektedir.

Almanya için de böyle bir
maceraya atılmak çok pahalıya
malolabilir. Bugün İtalyanın
ateslediği bu yeni harb, hem
Almanyanın, hem de bilhassa
İtalyanın sark işe yollarını
tamamıyla kapamıştır. Bura-
da harbin devamı, hele Yugos-
lavyada girecek olursa, Mihver
devletlerini ve bilhassa İtalya-
yı çok müşkül bir işe müskü-
lâtına ducar edecektir. Aynı
zamanda Rumanya petrolleri de
istifade edilemez derecede tahrir
olunabilmektedir. İngilizlerin
hava üstünlüğünü almalarına
pekaz bir vakit kalmışken bu
petrol kaynaklarını kaybetmek
Almanya için o kadar büyük bir
zarardır ki bunun değerini hiç
bir yeni toprak parçası ödeye-
mez.

Bütün bu felâketlere sebep
olan âmil, Yunanlıların harbet-
meden memleketlerini kendile-
rine teslim edeceklerini zanne-
den ferasetli İtalyan diplo-
matların zihniyetidir.

Maamafih onları da mazur
görmek lâzımdır. Çünkü bu hük-
mü verirken kendilerini Yun-
anlıların yerine koydukları ve
ona göre muhakeme yürüttük-
leri anlaşıyor.

MURAD SERTOĞLU

Yarı resmi haberlere göre bu par-
tinin sefi olan eski adliye nazırı B.
Dimitri Ljotici, memleketi olan Sme-
derovo şehrinde mevkul bulunmak-
tadır.

Belgrad, 17 (a.a.) — Yugoslavya
baş kumandanlığında yapıldığı dün
akşam bildirilen değişikliklerin Yu-
goslav politikası bakımından bir
ehemmiyeti haiz olacağı zannedilme-
mektedir. Bunlar yeni harbiye nazı-
rın işe başlaması dolayısıyla yapılan
değişikliklerdir.

DÖNÜS

Edebi Roman
YAZAN: MURAD SERTOĞLU

- 62 -

Hastahaneye kaldırmaya me-
bur olduk. Maamafih hast

S P O R

Galatasaray Vefa ile berabere kaldı

Beyoğluspor Fenere, İstanbulspor Beşiktaş yenildi

(Baş tarafı 1 inci sayfa)
ya başladılar. Topkapılılar oyunun ortalarına doğru Sabahadının attığı golle beraberliği temin ettiler.

Oyun Topkapılıların tazyiki altında geçen devre sonlarına doğru Sabahadının uzaktan çektiği şutla beraberlik geldiler. Oyun bu suretle 2 - 1 Topkapının galebesiyle netice - lendi.

Üçüncü maç Beşiktaşla İstanbulspor arasında idi.

İstanbul sporcular dün Beşiktaşla karşı canlı ve güzel bir oyun çıkardılar. İlk haftaym her iki tarafın müzavi akmaları geçti. Oyunun 33 üncü dakikasında Beşiktaş aleyhine verilen fıkiden iyi istifade eden İstanbul sporcular Mükerrinin ayağıyla galibiyet gollerini attılar. Bu golden sonra İstanbulspor aleyhine çekilen komenden Beşiktaşlı Şeref'in ayağıyla beraberliği temin ettiler. Haftaymın sonlarına doğru sol açık Şükrünün ortadığı topa yetişen Şakir Siyah - Beyazın ikinci golünü attı ve birinci devre Beşiktaşın 2 - 1 galebesiyle neticelendi.

İkinci devrenin ikinci dakikasında Hakkında güzel bir pas olan İbrahim kuvvetli bir şutla Beşiktaşın 3 - 1 galibiyeti getirdi.

Bundan sonra oyun biraz sertleşti. Ve 32 inci dakikada Beşiktaşlı Şakir sakatlanarak sahadan çıktı. Oyun Siyah - Beyazlıların tazyiki altında geçen bu şekilde nihayetlenildi.

Dün Kadıköydeki ilk maç Fener ve Pera takımları yaptılar. İlk devre Sarı - Laciverdilerin çok canaz oynamaları Beyoğlusporlulara fırsat oldu. Sık sık Fener kalesini ziyaret ettiler ve de sayı kıramadılar. İlk haftaym 0 - 0 beraberlikle bitti.

İkinci devre başlar başlamaz huzurlan Sarı - Laciverdiler penaltıdan ilk ve 8 inci dakikada da ikinci gollerini yaptılar. Bir çok fırsatlar yakalamalarına rağmen bunlardan istide edemeyen Sarı - Laciverdiler nihayet oyunun sonlarına doğru son gollerini de çıkardılar. Beyoğlu sporcular 39 uncu dakikada bir gol attılar. Ve maç 3 - 1 Fenerin galibiyeti ile bitti.

Fener stadının ikinci maçı Galatasarayla Vefa arasında idi. Lig maçlarının ilk haftasındanberi şansız oyunun hakimiyetini ikinci devrenin ortasına kadar Vefalılara terk ettiler ve ancak ikinci devrenin son yirmi dakikasında canlanarak Yeşil - Beyaz kaleyi tahdid etmeye ve tehlikeler yaratmaya başladılar. Fakat bundan bir netice çıkmadı. İkinci devrenin onuncu dakikasında çok uzak bir favul kazanan Vefalıları bunu gole tahvil ettiler ve oyun bu fark değişmeden 1 - 1 berabere bitti.

Bülend Turanlı

Serbest güreşler yapılamadı

Bir haftadanberi müteaddit yerlere afişleri asılarak memleketimizin tanınmış serbest güreşçilerinin karşı - laşacağı ilân edilmekte idi. Dün afişlerde isimleri geçen meşhur güreşçilerin müsabakalarını seyretmek hevesiyle iki bine yakın bir seyirci kütlesi Şeref Stadının yüzüne havuzu kis munda toplanmıştı.

Fakat afişlerde isimleri geçen güreşçilerin güreş münferiden görün - memesi halkın tezahüratına vesile ol - muştur.

Mindere soyunmuş olarak gelen dört çift ekserisi ikinci sınıf güreş -

Tabii. Çünkü Kurtas ailesi yalnız Napolide değil İtalyanın her tarafında meşhurdur.

Ben zaten Mikaelianın gayet zen - gin ve mutaber bir aileye mensub olduğunu çokdan anlamıştım. Mayer de benim zannımı tekid etmiş idi. İyi ama şimdi düşünmeye başladım. İtalyanın her tarafında maruf bir a - gilen kızını nasıl alabilecektik? Ma - amafih Mikaelia bunca zamandır çekmiş olduğum mihnetin nazarı dikkate alınıyacak dercede hissi, kalbis değildi. Doğrusu kız gayet iyi kalbli, merhametli idi.

Mayerden daha bazı şeyler sorduk - tan sonra onun ve bizim içtiğimiz bira paralarını verdik. Kesemde beş mark kaldı. Gazinodan çıktık. Mayer kapının önünde:

— Adıyö. Dedikten sonra bizden ayrıldı.

Fridrih: — Arkadaş! Ötele araba ile mi gideceğiz?

Dedi. — Ne söylüyorsunuz Fridrih? Cebi-

çilerin karşılamaları ile tatmin edile - miyeceğini anıyarak halk güreşlerin yapılmasını istiyerek yapılan ha - silatın Kızılaya teberüüne karar vermiştir.

MÜTEFERİK

Ticaret Vekili An - karaya gitti

Bir kaç gün evvel Ankara - dan şehrimize gelen Ticaret Vekili Nazmi Topcu oğlu bu - radaki tedbirlerini bitirerek dün aksamki ekspresle Ankara - ya dönmüştür. Vekil Haydarpa - şada vekâlete bağlı müesseseler erkânı tarafından tesyi edilmiş - tir.

HALKEVLERİ

Beyoğlu Halkeviden:

Amatörlere mahsus resim ve fotoğraf sergisi, bu sene 1 bi - rinci kânun 1940 tarihinde evi - mizde açılacaktır. Sergiye istir - rak etmek isteyen amatörlerin hemen evimize müracaat ederek tafsilât almalarını ve eserleri - ni nihayet 1. 12. 940 tarihine ka - dar Evimize teslim etmelerini rica ederiz.

Şişli Halkevinin futbol turnuvası

Şişli Halkevi spor kolu mu - hiti dahilindeki klüplerin genç takımları arasında bir futbol turnuvası tertib etmiştir.

ADLİYEDE

Bir hamamcıya kaput dayığı atılmışlar

Evvelki gece Çağaloğlu ha - mamı sahibi Ahmedî deşmek - ten suçlu altı yedi genç meş - huren yakalanmış ve adliye - ye verilmişlerdir. Sultanahmed bi - rinci sulh cezaya verilen suçlu - ların isticabında vak'a şu su - retle anlaşılmıştır:

Hamam önüne su döktükleri - ni gördüğü mahalle delikanlı - ları tekid eden hamam sahibi Ahmed gençlerden Muzaffer Bil - selin hücumuna maruz kalmış ve ceketi ters çevrilerek başı örtülü bir vaziyete sokulmuştur. Bundan sonra gelen vurmuş, gi - den vurmuş ve zavallı hamame - ci yere yığılmıştır. Enesinden de Muzaffer Bilsel bastırırken mahalle bekçisi gelmiş ve etra - fındakiler dağılınca Muzaf - fer de kurtuluşu firarda bul - mus, fakat bekçi tarafından yakalanmıştır.

Sulh cezada dinlenen şahid - ler vak'ayı böylece anlatırken sonra muhakeme, müdafaa ve karar için başka bir güne bir - alınmıştır.

Bir motör kaptanı tevkif edildi

Dün nöbetçi mahkemesine ge - len bir cürmü meşhud vak'ası ol - mus ve suçlu tevkif edilmiştir. Suçun mahiyeti "ölüne sebebi - yet, tir. Evvelki aksam liman - da bir motörle bir vapur çarpış - ması sırasında arada kalan san - dal müşterilerinden Niko oğlu Todori müsadamenin tesiriyle ezilerek ölmüştür. Dikkatsizli - ğin motör kaptanında olduğu sabit görülmüş ve kaptan Ha - san Ceylan hakkında tevkif ka - rarı verilmiştir.

POLİSDE

Bir amelenin üzerine toprak çöktü

Taksimide Mete caddesi arka - sındaki gazino - önüne toprak yığmakta olan kamyonlar gelip - geçerken bir çökme olmuş ve ameleden Hasan yığın altında kalmıştır. Yüzünden yaralanan ve baygın bir halde çıkarılan Hasan Beyoğlu hastahanesine kaldırılmıştır.

Bir araba bir kadına çarparak yaraladı

Beyoğlu caddesinden geç - mekte olan Avram kız Saraya Mehmed oğlu Remzinin idare - sindaki araba çarpmış ve sol a - yağından yaralanmıştır. Suçlu yakalanmıştır.

Bir çocuğa otomobil çarptı

Soför Fahrinin idare etmekte olduğu taksi Fındıklıda Dere - içinden geçerken İhsan oğlu 5 yaşındaki Muvaftığa çarparak sol ayağında yaralanmıştır. Ya - rah Çocuk hastahane kaldırıl - mış ve suçlu yakalanmıştır.

Radyo Programı

18/XI/1940 PAZARTESİ

8.00 Program ve memleket saat ayarı.

8.03 Müzik: Hafif program (Pl.)

8.15 Ajans haberleri.

8.30 Müzik programının devamı. (Pl.)

8.45/9.00 Ey kadını — Konuşma: Faydalı bilgiler — Tuz ve sirke.

12.30 Program ve memleket saat ayarı.

12.33 Müzik: Pesrev ve saz semai - leri.

12.50 Ajans haberleri.

13.05 Müzik: Muhtelif şarkılar.

13.20/14.00 Müzik: Karışık pro - gram (Pl.)

18.00 Program ve memleket saat ayarı.

18.03 Müzik: Radyo caz orkestrası (İbrahim Özgür idaresinde)

18.40 Müzik: İnce saz.

19.15 Müzik: Havaiyen parçalar (Pl.)

19.30 Memleket saat ayarı, ve ajans haberleri.

19.45 Müzik: Müsterek şarkı ve türküler.

20.15 Radyo gazetesi.

20.45 Müzik: Akordeon soloları - Ertuğrul Sosyal tarafından.

21.00 Müzik: Dinleyici istekleri.

21.30 Konuşma.

21.45 Müzik: Radyo orkestrası (Şef: Dr. E. Praetorius)

22.30 Memleket saat ayarı Ajans haberleri; Ziraat, Esham - Tahvilât, Kambyo - Nüket Borsası (Fiyat.)

22.45 Müzik: Cazband (Pl.)

23.25/23.30 Yarınki program ve kapanış.

Şehir tiyatrosu temsilleri

İstiklâl Caddesinde Komedi Kısımında

18/11/1940 Pazartesi günü aksamı

saat 20.30 da

D A D I

Her tarafa otobüs vardır

ÇOK MÜHİM

Erkek ve kadın farkı yok

ADEMİ İKTİDAR,

BEL GEVŞEKLİĞİ

ve zafiyeti umumiyeye karşı

Hormona fabrikasının

GLANDOKRATİN

Habları çaredir

Her eczahanede kutusu

200 kuruştur.

Reçete ile satılır.

Bir çalgıcının seyahati

87

mizde beş marktan ziyade para kal - madi, bakalım oteleye ne vereceğiz?

— Ne vereceğiz? Borcumuz beş marktan ziyade değildir ya?

— Onu da verirek aç kalırız.

— Hele bakalım, elbet bir çare bu - luruz.

Otlın yolunu iyice bilemiyor isek de sokagın ismini öğrenmiş idik. O - tele muvasalat ettiğimiz zaman ya - zıcı bizi karşıladı:

— Bir şey arzu eder misiniz mü - yöler?

Dedi. Ben:

— Şimdilik bir şey istemiyoruz. Yalnız bugüne kadar olan borcu - muzun bir hesab pusulasını odamıza getiriniz. Maamafih daha bir kaç gün burada bulunduğumuzdan hemen bu - akşam para verecek değiliz. Üç gün -

de bir hesap görmek âdetimizdir. Lâ - kin siz her gün bir hesap pusulası getiriniz.

Dedim.

— Pekî mösyö, beis yok. Bizim u - sulümüzde müşterilerimiz ile haftada bir hesap görmeğektir. Binaenaleyh şimdî size bir hesap pusulası takdim ederim.

Yazıcıdan derhal bir hesap pusulası istemekten maksadım borcumuz beş mark yahud daha az ise parayı verip hemen o aksam otelden savuşmak, on mark ise bir çare düşünmekten ibaret idi. Fridrih ile odamıza çık - tık. Arkadaşım:

— Başka bir emriniz var mı?

Dedikten sonra kapıdan dışarı çık - tı. Kâğıde bir göz gezdirdim. En alt - takî yekünü görür görmez aklım ba - şımdan gitti:

— Fakat bu nasıl olur?

— Alfred soyunulmuş.

Dedi.

— Ne söylüyorsunuz Fridrih? Herif para isteyecek olur ise ne yapacağız?

DENİZ LEVAZIM SATIN ALMA KOMİSYONU İLÂNLARI

Cinsi	Kilosu	Tahmini fiyatı	Umum tutarı
		kuruş	₺
Lahana	25000	5	
Pirasa	37500	4	
İspanak	37500	8	
Patates	70000	6	30
Kuru soğan	70000	5	50
Semizotu	6000	5	
Salça	5000	25	

1 — Yukarıda cins ve miktarı yazılı yedi kalem sebze kapalı zarf us - u ile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltmesi 25/II. Teşrin/1940 pazartesi günü saat 15 de izmitte tersane kapısındaki komisyon binasında yapılacaktır.

3 — Bu işe aid şartname bedelsiz olarak komisyondan alınabilir.

4 — Eksiltmeye istihak edecek istektilerin 2490 sayılı kanunun istediği ticaret vesikalarını ve 1177 lira 50 kuruştan ibaret ilk teminatlarla birli - kte tanzim edecekleri teklif mektuplarını muayyen gün ve saatte tam bir saat evveline kadar komisyon başkanlığına vermeleri. «10562»

1 — Tahmin edilen «31360» lira olan 20.000 kilo sade yağın 22 Teş - rinisani 940 çarşamba günü saat 14 de pazarlık eksiltmesi yapılacaktır.

2 — İlk teminatı «2352» lira olup şartnamesi 157 kuruş mukabilinde her gün komisyondan alınabilir.

3 — İstektilerin 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalarile birlikte belli gün ve saatte Kasımpaşa da bulunan komisyona müracaatları. (10875)

Miktarı	Cinsi	Tahmin bedeli	İlk teminatı	Eksiltmenin gün ve saati
109,00 kilo	K. Fasulye ...	26170.00	1962.75	4/12/940 çarşamba 10.30
95,000 kilo	Toz şeker ...	36100.00	2707.50	4/12/940 » 12.00
60,000 kilo	Sadeyağı	94590.03	5979.50	4/12/940 » 14.00
28,000 kilo	Zeytinyağı ...	18301.40	1372.61	4/12/940 » 15.00
51,000 kilo	Sabun	25500.00	1912.50	4/12/940 » 16.30

1 — Yukarıda miktar, cins, tahmin bedeli, ilk teminatlarla eksiltme gün ve saatleri yazılı beş kalem gıda maddesinin hizalarında gösterilen gün ve saatlerde kapalı zarfla eksiltmeleri yapılacaktır.

2 — Şartnamesini görmek ve almak isteyenlerin her gün komisyona müracaatları.

3 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun tarifati dahilinde ha - zırlıyaçakları kapalı teklif mektuplarını eksiltme saatlerinden birer saat evveline kadar Kasımpaşa da bulunan komisyon başkanlığına makbuz mu - kabulinde vermeleri. «10844»

Büyük şöhrerler, arkasından koşulmakla

ele geçirilmez...

Herkesten iyisini yapın!

Şöhret sizi takip edecektir...

Ali Muhiddin

HACİ BEKİR

Ticarethaneleri: İstanbul, Karaköy, Beyoğlu

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

I — Şartnamesi mucibince 130 bin adet yüzük tuz çuvalı müteahhidi nam ve hesabına pazarlık satın alınacaktır.

II — Pazarlık 20/XI/1940 çarşamba günü saat 14 de Kabatışda Leva - zım ve Mubayaa rubesindeli alım komisyondan yapılacaktır.

III — Şartname sözü geçen şubeden parasız alınabilir.

IV — İstektilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte teklif ede - celeri fiyat üzerinde % 7.5 güvenme paraları ile birlikte mezkûr komisy - na müracaatları. «10463»

Ziraî kombinalar Kurumu Müdürlüğünden:

Ziraat Vekâletince pazarlık suretile harman makinesi, biçer - döğer traktör ve teferüatı satın alınacaktır.

Satmak isteyenlerin şartnameleri görmek ve bu husustaki tekliflerini bildirmek üzere en kısa bir zaman içinde Ankara da kurum müdürlüğüne müracaatları ilân olunur.

(7683 - 10799)

Galatasaray Lisesi Müdürlüğünden:

Yatılı talebemizin ilk kânun 1940 taksiti mezkûr ayın azamî onuncu gününe kadar yatırılmış olmalıdır. Makbuz pulile beraber tam taksit 86 lira 69 kuruştur. «10860»

Askerlik işleri

Üsküdar Askerlik şubesi Başkanlı - ğından:

1 — Kısa hizmet geraihi kazanmış askerliğine karar verilmiş ve mezu - olup ta henüz son yoklamalarını ya - pırmamış hise ve muadili mezu nardan

2 — Askerliği kararlaştırılmış ve Ye - dek Subay okuluna sevk olunmuş geç gönderilmesinden geri bırakılmış ve yahud muameleleri geç sona erdi - ğinden sevke âmade kalmış olanlar - dan.

3 — Askeri ehliyetnamesizlerle or - ta, tam askerî ehliyet alanların sev - kedilmek üzere nüfus cüzdanları ile birlikte burada bulunanların ayın 15

sana borcumuz ne kadar imiş. Yirmi beş mark.

— Ne diyorsun Alfred?

— Okuyayım da dinle.

Yatak parası 16 mark

Yemek » 6 »

Hizmetçi ücreti 3 »

Yekün 25 »

— Fakat Alfred bu herifler âdetâ bizi dolandırmağa kalkmışlar! Hiç bir gece zarfında yirmi mark yatak masrafı olur mu?

— Dört beş yumurta için altı mark almak doğrusu münasebetsizliğin en büyüğüdür.

— Şimdi ne yapacağız?

— Vallahi bilmem. Haydi ikimiz birden bir çare düşünelim.

— Ne düşüneceğiz?

— Düşünmeden de bir şey yapı - maz ya?

— Doğru.

— İşte ben düşünmeye başladım. Sen de düşün. Hatırına bir çare ge - linceye kadar hiç ses çıkarma.

— Pekî,

(Arkası var)

ASKERİ FABRİKALAR SATIN ALMA KOMİSYONU İLÂNLARI

8000 kilo sadeyağı	5000 kilo zeytinyağı	5000 kilo mercimek	10000 kilo nohut	20000 kilo bulgur	8000 kilo sabun
--------------------	----------------------	--------------------	------------------	-------------------	-----------------

Tahmin edilen bedeli «24.500» lira olan yukarıda yazılı cem'an «10860»

erzak Askerî Fabrikalar Umumî Müdürlüğü merkez seâm alma Komisyo - nunca 2/12/1940 pazartesi günü saat 15 de kapalı zarfla ihale edilecektir.

Şartname parasız olarak komisyondan verilir. Taliblerin muvakkat te - minat olan «1837» lira «80» kuruşu havi teklif mektuplarını mezkûr günde saat 14 de kadar komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı ka - nunun 2 ve 3. maddelerindeki vesakile komisyondan olmadıklarına ve bu işle alakadar tüccardan olduklarına dair Ticaret Odası vesakile mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları.

100 metre mikâbı 2.50 : 5.00 X 0.25X 0.025 M. eb'adında çam tahtası

400 » » 2.50 : 5.00 X 0.22X 0.025 » » » » »

200 » » 2.50 : 5.00 X 0.20X 0.25 » » » » »

250 » » 2.50 : 5.00 X 0.18X 0.025 » » » » »

150 » » 2.50 : 5.00 X 0.16X 0.025 » » » » »

200 » » 2.50 : 5.00 X 0.15X 0.025 » » » » »

100 » » 2.50 : 5.00 X 0.14X 0.025 » » » » »

100 » » 2.50 : 5.00 X 0.12X 0.025 » » » » »

Tamamen çam vermek mümkün olmadığı takdirde yarısı çırallı çam ve yarısı beyaz köknar olabilir.

Tahmin edilen bedeli «63.750» lira olan miktar ve eb'adları yukarıda yazılı sekiz kalem ve cem'an 1500 metre mikâbı kereste Askerî Fabrikalar Umumî Müdürlüğü merkez satın alma komisyonunca 2/12/1940 pazartesi günü saat 15.30 da kapalı zarfla ihale edilecektir. Şartname «3» lira «19» kuruş mukabilinde komisyondan verilir. Taliblerin muvakkat teminat olan «4437» lira «50» kuruşu havi teklif mektuplarını mezkûr günde saat